

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ.
EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3-48. SZÁM.

Fölszállott a páva

(In) A liberális sajtó, mely cégéről használt hazafiságát évenként egyszer, a március 15-i kiadványokban szokta meglobogtatni, Petőfi Sándor forradalmi versein kívül ujabban Ady Endre pávájára is felül s e magasröptű madárral próbarepüléseket végeztet a vármegyeházák tetőpárkányára felé.

*„Fölszállott a páva a vármegyeházára,
Sok szegény legénynek szabadulására.”*

Amíg e mélyértelmű verset véglegesen beszéltették a forradalmi aviatika szolgálatába, nagyot változott a világ és szegény Ady Endre sem gondolta volna, hogy az ő cífra pávája egyszer még ilyen nagy csunya, veres állattá torzul el annak a sajtónak mentalitásában, mely *Heckanest s Landerer* dicsőségéből az Est-konzern Lynotipegépjei vagy a Népszava sajtópörei számára óhajtatott politikai tőkét kovácsolni.

De a március Idusa mindig csak március Idusa marad s a jelképes madárnak kihulló pávatollai szépen illelnek Rothenstein, Györki, Hegyemegi Kiss Pál és Rassai Károly nemesen ivelt természetéhez. Ezek a csillagok, *Nap-szedítő tollak*, melyeknek színeit Ady Endre a márciusi ifjak ragyogó szemében látta meg először, ma már a márciusi véneket díszítik, a judeo liberális „szabad-ságharc” alkalmi hőseit, odafönt pedig, a vármegyeházák viharvert tetőzetén, tépetten, busan és tollavesztetten gubbaszt a páva. S ezalatt folyik a „márciusi agitáció”. . . A demokrata pártok elorzott magyarjai hűségesen nézgetnek Kossuth apánk felékesített arcképére, miközben Hegyemegi Kiss Pál Brutus és Cassius szellemét idézgeti, Bródi Ernő a márciusi vívmányokért lelkesedik, a *Pesti Napló* sajtószabadságot követel, Györki talán a vallási (!) egyenlőség mellett kardoskodik s a vidéki pártszervezet magyarosított nevű Táncsics Mihályra elharsantja a hetvenkilenc esztendősi politikai jelszót: „El Ausztriától!”

S mialatt ezek a szavak összefolynak egy feneketlen, nagy ellenzékies epopeiába, — fönt, a vármegyeháza vigan füstölő kéménye melől ezeket mondja a páva:

*„Vagy lesz új értelmük a magyar igéknek,
Vagy marad régiben a bús, magyar élet.”*

S valljuk meg őszintén: a mi pávánknak tökéletesen igaza van. Mert a magyar igéknek 79 év óta nincsen új értelmük. Vajjon mi lett volna a márciusi eseményekből 1848-ban, ha Petőfi Sándor egy céljávészett *„Talpra magyar”*-ban a tártók elleni védekezést tüzte volna ki eszményképpül? Mi lett volna, ha Jókai Mór a *Pilvax-kávéház előtt* Hunyadi Jánosról mondott volna emlékbeszédet s a 12 pont helyett a bécsi béke sarkalatos elveit olvasta volna fel? Bizonyára az lett volna, ami 1926. március 15-e után: az

irredentizmus lekicsinylése, megalkuvás száz és száz politikai széllámosság, erkölcsi lezüllesztés a hazafias öntudat szabad ócsárlása a sajtószabadság örve alatt.

Mert ünnepelni még tudunk, de a magyarság nagy igéinek új értelme most is ott alszik a kivetettek, a megcsufoltak és elüldözöttek fölébredt lelkivilágában.

Mi jögon ünnepel és hogy merészel ünnepelni március Idusán az a rothadt szellemű radikálliberálizmus, mely a nemzeti feltámadás legelső hajnalán hadat üzent az ébredő magyaroknak? Mi jögon veszi ajkára

aradi vértanúink szent neveit az a defetista irányzat, melynek utálatos forradalmi söpredéke 1919 ben gyáván megszökött a tönkresilányított haza területéről? Mi jögon emleget sajtószabadságot az a vörösrémázolt sajtó, melynek egyik szegényteljes organuma egy e-ztendő alatt háromszáz büncelekményt követett el a magyar állam és annak kormányzója ellen? *Mi jögon tüzi fel melére a márciusi kokárdát az a szerencsétlen magyar, aki az esztendő többi napjain hagyja magát e hazárduló szellemtől orrandál fogva vezettetni?*

A páva pedig csak áll és várakozik a vármegyeháza tetején Minden év márciusába elvégzi próbarepülését s a destruktív sajtó dicsőimuszokat zengedez róla. Ő meg a szívében egész másra gondol. Nézi a tányérsapkások ünnepi felvonulását, rámosolyog a nemzeti lobogók koronás — címeres, hullámzó tengerére és arra a jövendő márciusra gondol, melynek lánglelkű poetája, — ha szebb szavakkal is, de körülbelül így fogja megfogalmazni a lelkebe zendülő, új tavaszi verset:

*Fölszállott a páva a trianoni házra
Sok szegény magyarnak szabadulására.”*

A város költségvetésében 7773 millió korona hiány van, negyven százalék lesz a pótdadó

Megjelent Debrecen város 1927. évi költségvetése — A költségvetés keretében nem végeznek beruházásokat

(A Hajdúföld tudósítójától) Debrecen város számvevősege hónaponként keresztül megfeszített munkával dolgozott az 1927. évi költségvetés összeállításán. A költségvetési irányzat elkészítése tulajdonképpen már mint egy három hete befejezést nyert és a költségvetést kinyomtatás céljából kiadták a Városi nyomdának, amely szerdán reggelre elkészült a munkával.

Debrecen város 1927. évi költségvetése

hatalmas testes kötet,

amely 275 oldalra rugó tartalmával felöleli a városi gazdálkodás minden ágazatát. A város számvevőségét, elsősorban Ary Lajos főszámvevőt és az egész számvevőégi tisztviselői-kart a legteljesebb elismerés illeti meg a precíz és gondos munkáért.

A költségvetés egyes tételeinek és a városi gazdálkodásnak részletes bírálatára bőven lesz alkalmunk még visszatérni, hiszen mint értesítünk a költségvetés körül nagy viták lesznek nemcsak a közgyűlésen, hanem a bizottságokban is, melyek közlelesen megkezdik a nagy anyag tárgyalását. Egyelőre csupán a számszerű adatok általánosságban való ismertetésére szorítunk, melyek magukban is igen érdekesek.

Nagy hiányok, nagy feleslegek

A költségvetés tulajdonképpen három részből áll. Az első a házipénztár, a második a város kezelésében levő alapítványok, a harmadik a városi üzemek szükségletét és az erre szolgáló fedezetet tünteti fel.

Az I. részben Debrecen város házipénztáránál a rendes szükséglet 8,722.671, a rendkívüli szükséglet 111,794 pengő, a rendes fedezet 8,204.571 pengő, a rendkívüli fedezet 8000 pengő. Az első résznél tehát a költségvetési hiány 621,894 pengő.

A II. résznél, vagyis a város tulajdonában és kezelésében levő alapoknál és alapítványoknál hatalmas

költségvetési hiány mutatkozik, — amennyiben a szükséglet 2,362 742 62 pengő, a fedezet ezzel szemben csak 1,217 408 05 pengő, tehát a költségvetési hiány 1,217.408 57 pengő.

A harmadik résznél, a város önálló kezelésében álló üzemeknél, vállalatoknál viszont igen jelentékeny felesleg mutatkozik, amennyiben a szükséglet 3,396 204 pengő, a fedezet 4 024.950 pengő, tehát a felesleg 628,746 pengő.

Negyven százalékos községi pótdadó

A költségvetés bevezetésében Ary Lajos főszámvevő mutat rá a fontosabb szempontokra.

A költségvetés végső summázaiból megállapítható — mondja itt a főszámvevő, — hogy a házipénztár 621,894 pengő, az alapok és alapítványok 1,217,408 57 pengő hiánnyal, míg az üzemek 628,746 pengő felesleggel rendelkeznek. Az alapok és alapítványoknál kimutatott 1,217,408 57 pengő hiány fedezetéről nem kell gondoskodni, mert ez az összeg az utadó címén kivetett 10 százalékos pótdadóból és a házipénztár költségvetésében elszámolt dotációkból teljes kiegyenlítést nyer.

Ezek szerint 621,894 pengőben jelentkezik az az összeg, amelynek fedezetéről gondoskodnunk kell. Ez pedig a folyó évre számításba vehető földadó, házadó, társulatiadó és különféle tantieme adó összege után kivethető 40 százalékos pótdadóval fedezhető.

Költségvetésünk normális kerete — mondja tovább a főszámvevő — bevezetés — egyrészt a lakás és boltberek költisége, másrészt egyes bevételi forrásaink várható csökkenése, végül kamatszükségletünk közel jövőben bekövetkező számottevő emelkedése következtében még mindig nem alakulhatott ki. Meg van a reményem azonban, hogy költségvetésünk egyensúlyban tartását — a községi adóztatás különösebb igénybevétele nélkül —, a jövőben is tudjuk biztosítani.

Takarékosságot sürget a főszámvevő

Ennek elérésére és biztosítására azonban kétségtelenül az szükséges, hogy a takarékosra való törekvések — amelyek már idei költségvetésünkben is észrevehetően érzetik hatásukat —, gazdálkodásunk minden ágában és vonatkozásában szigorúan keresztülvitessenek, a nagyobb mérvű burkolatozások költségei a rendes költségvetésből kiemeltessenek, függőkölcsöneink egyidejű konvertálásával beruházási jellegű kiadásaink hosszulejárata törlesztéses kölcsönökből fedeztessenek, a hasznót nem hajtó beruházások a lehetőség szerint mellőztessenek és végül elkerülhetetlenül szükségesnek tartom, hogy üzemünk, különféle szolgálmaikkal az eddiginél sokkal hathatósabb mértékben támogassák a házipénztárt.

Csökkent a pótdadóból fedezendő hiány

A költségvetés legörvendetesebb ténye, hogy a pótdadó útján fedezendő hiány a tavalyihoz képest, — ha nem is jelentékeny, — de mindenesetre figyelemreméltó csökkenést mutat. — Tavaly ugyanis 8,077,559,000 papirkoronára rugó hiányt kellett pótdadóból fedezni. Most a költségvetésben pengő értékben feltüntetett hiány papirkoronára átszámítva csak 7,773,675,000 korona.

Ennek jótékony hatása abban mutatkozik, hogy a pótdadó nem lesz 50 százalék, mint tavaly volt, hanem leszál 40 százalékra, ami az adófizetők szempontjából elég lényeges differencia.

Költségvetés beruházások nélkül

Viszont ezzel szemben kétségtelen, hogy a költségvetés keretében jóformán semmiféle beruházást nem tud elvégezteni a város. A huszonötmilliárdos burkolatozási programot, a többi jelentékeny beruházásokat

mind külön szakították járdaburkolatok létesítésére, a költségvetés keretein belül csak 117,855 pengőt hoz javaslatba a számvevőség. A közvetlen utcák egyengetése, vagyis a külsőségi sártenger pedig mindössze 1,600 pengővel szerepel. A rendkívüli szükségletek között mindössze pár egészen jelentéktelen beruházás szerepel. Ilyen többek között négy nyilvános kertiségi kut furása, a nyulási barakkok javítása és az utcai nyilvános órák felállítás.

Az adósróf és az üzemek

A fedezetekkel kapcsolatban, mint a könyörtelenül működő adósróf munkájára jellemző tünetet érdekessé tartjuk megemlíteni, hogy míg 1913-ban, az utolsó békeesztendőben a város jövedelmeiből csak 1.792,000 pengőt fedeztek a különböző adók és illetékek, addig ma 3.225,000 pengőre, vagyis a békebelinek csaknem a duplájára rug ez a bevételi tétel.

Jelentős emelkedést mutat az üzemek által beszolgáltatott részesedés is, illetőleg az üzemi felesleg, amely a tavalyi 4 milliárd 611 millió papirkoronával szemben az idén 7 milliárd 859 millió korona. A többlét tehát jóval túlhaladja a három milliárdot.

A Ker. Községi párt részletes kritikát mond a költségvetésről

A költségvetés részletes és gondos áttanulmányozása olyan nagy munkát ad, hogy a részletek ismeretisére ma még nem térhetünk ki. Biztos tudomásunk van egyébként arról, hogy az 1927. évi költségvetés már nem fog olyan simán keresztülmenni a törvényhatósági bizottságban, mint a tavalyi, melyet tudvalegőleg másfél óra alatt elejtől végig nagy sietve letárgyaltak. Az újjászervezett Ker. Községi Párt ugyanis a város parlamentjében részletes kritika alá veszi a költségvetést, illetőleg a városi gazdálkodást. Erre annál is inkább szükség van, mivel a magát ellenzékiné mondó Hegymegi féle radikális párt a jelek szerint teljesen behódolt a városházi uralomnak és nem igen fog az ellen szót emelni, bár az ugynevezett „tömegei” között rendkívüli eréllyel hangoztatja ellenzéki mivoltát.

Nagy siker mellett folyt le az egyetem Musset-ünnepélye

(A Hajdúföld tud. sit. ját.) A debreceni Tisza István Tudományegyetem francia szemináriuma szerdán délután fél 6 órakor egy irodalmi, mint művészi szempontból egyaránt értékes ünnepélyt rendezett a franciák nagy költőjének, Mussetnek emlékére. Az előadást Tihanyi Veronka szavalata vezette be, mely után a szeminárium egyik legjelesebb növendéke,

Lovas Ilonka

énekelt francia dalokat érzelmesen kifejező művészi kulturával. Hangjának finom lágyságához tökéletesen simultak a francia dalok, melyeket Csizy István szigorlóorvos kísért gitáron lélekeltjes alkalmazkodással. Ezután

Kovács Máté

bölcsészethallgató tartott előadást Mussetről.

Beszédében ismertette a XIX. század nagy francia költőjének élet-történetét, szerelmi csalódását, majd

a romanticizmustól különálló érzelmvilágát okadatolta meg fejlett irodalmi érzékkel s alapos tudással. Nagy sikert aratott Szerdahelyi János előkelő hegedűjátéka, melyet André Lang kísért zongorán kifejező aláfestéssel. A magas színvonalu műsort Musset egyfelvonásos vigjátéka fejezte be, melyben Berky Ilona, Kiss Gabriella, ifj. Uray Sándor és Csonka Lajos nyújtottak minden tekintetben kifogástalan, eredeti színekben gazdag alakításokat.

Az előadást délután 3 órakor a diákság nézte végig.

Itt említjük meg, hogy a francia szeminárium kiváló vezetője dr. Hankiss János egyetemi professzor néhány nappal ezelőtt a Sorbonne on nagyjértékű szabadelőadást tartott a francia irodalom magyarországi egyetemi oktatásáról. A tudós debreceni tanárt a párisi egyetem irodalom-történetesze lelkes beszéddel üdvözlölte.

Statáriális bíróság elé kerülnek Szántó és kommunista társai

Budapest, március 16. Dr. Miskolczy Ágost ügyészségi alelnök, akit most neveztek ki a budapesti kir. ítélőtáblára bírónak, egyelőre még nem foglalja el új tisztségét, előbb a Szántó Zoltán és 52 bűntárs ügyét bonyolítja le. Ma délelőtt ő referálta az ügyet dr. Sztrache Gusztáv ügyészségi elnöknek. Ennek folyományaképpen a vádhatóság azt a döntést hozta, hogy Szántó és társai szervezkedését, a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekvéseket

lázadás büntetékének minősíti.

Ez annyit jelent, hogy az ügyészség ezt az ügyet a statáriális bíróság elé utalja, mert a lázadásra és gyújtogatásra még fennáll a rögtönbírásko dásról szóló rendelet.

Az ügyészség Miskolczy Ágost gyors tempóban fogatosítja a le-tartóztatásban levő terheltek részletes kihallgatását. Beszerzi a szükséges bizonyítékokat és ha a tényállás teljesen felderítették, a rögtönítélőbíró-ság elé állítják a vádlottakat.

A biztosítási törvényjavaslatot tárgyalta ma a Ház

Gaál Gaszton éles támadása a gazdaságilag lekötözött közéleti funkcionáriusok ellen

Budapest, március 16. A képviselőház mai ülésén a külföldi magyar intézetekről és a köztisztviselők gyermekeinek ösztöndíjáról szóló javaslatot tárgyalta le harmadszori olvasásban a Ház. Majd a mentelmi ügyek során Vanczák János mentelmi jogát két ízben felfüggesztették.

A biztosítási törvényjavaslat tárgyalására áttérve, a javaslatot Kálnoky Bedő Sándor ismertette.

Szabó Imre felolvasta a biztosító társaságok igazgatósági tagjainak névsorát és kiemelte, hogy abban aktív politikusok is vannak. A javaslatot nem fogadja el.

Gaál Gaszton a javaslatot még általánosságban sem fogadja el azért, mert abban nem érvényesül az egyforma elbánás elve. A kisembereket formalitásokhoz kötik és megvonják tőlük az önrendelkezés jogát. Ezzel szemben a biztosító társaságokat nem kötik a formához. Kitér arra, hogy milyen mozgó rugók vannak a javaslat háttérében. Az előtte felszólaló képviselő szót már ezekről. Azt a kötelezettségi viszonyt, amely a kormány és a közélet egyes tényezői között fennáll,

a magyar közélet legutaltatásabb rákfenejének tekinti.

Tűrhetetlen az, hogy a biztosító társaságok igazgatóságában magas tiszt-séget betöltő állami funkcionáriusok, képviselők, sőt aktív miniszterek foglaljanak helyet.

Pesthy Pál: Ki az az aktív miniszter?

Gaál: Majd négyszem között megmondom.

Bethlen gróf: Tessék megmondani! Gaál: Szcitovszky Béla belügy-miniszter. (Nagy zaj a kormány-párton. Felkiáltások: Már régen lemondott!)

Ezután Pesthy Pál igazságügy-miniszter reflektált az elhangzott felszólalásokra. Kiemelte, hogy a javaslat épen a kisemberek érdekeit szolgálja, természetesen tekintettel van a biztosító társaságokra is.

A valorizációnak nem szabad teret engedni,

mert különben a biztosítók 90%-a egyetlen fillért sem kapna épen a biztosító társaságok anyagi helyzete miatt. A javaslat úgy a biztosító társaságoknak, mint a biztosítottaknak érdekében komoly közgazdasági érdekeket szolgál és ezért kéri elfogadását.

Ne nézzen
se jobbra,
se balra,
hanem menjen egyenesen

GERŐERNŐ

férfi- és fiuruha üzletébe
Debrecen, Piac u 69
Ott igen jó, tartós és divatos ruhát olcsón vásárolhat
Az árak minden darabon láthatóan felüntetve!

II TULKÖVETELÉS KIZÁRV A I

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesítem régi kedves ismerőseimet és a t. közönséget, hogy az

„Alföldi pince étterme!”

megvettem és azt a mai napról magam vezetem. Elsőrangú badacsonyi és homoki borok, valamint kiváló ételek kiszolgálásával kívánok tisztelt vendégeimnek reudolkezésére állani. Magyar Imre muzsikál. Szíves támogatást kér teljes tisztelettel:

JA AB ANTAL.

Hoór-Tempis Erzsébet tanítványainak operastje

A zeneiskola saját helyiségében március 17-én, csütörtökön este 8 órakor megismétli a tanítványok növendékeivel rendezett nagyszerű hangversenyt, amelyen

Hoór-Tempis Erzsébet

kiváló énekművész és pedagóga tanítványai a következő műsört adják elő:

1. Bizet: Carmen. Részlet a 2-ik felvonásból. Carmen: Mihály Ilonka. Don Jose: Kiss Béla

2. Bizet: Torreador indulója Carmenből, Simon István.

3. Weber: Bűvös vadász. Második felvonás. Max vadász Kiss Béla. Ágota menyasszonya Kálmán Erzsébet. Annuska, Ágota rokona Csaba Sári.

Zongorán játszik Szabó Emil tanár. A műsor egyes számainak előadása alatt a terembe senki nem léphet.

Helyárak Elsőrendű ülőhely 80 fillér, másodrendű ülőhely 60 fillér, állóhely 20 fillér. Pénztárnyitás fél 8 órakor. Kezdeté 8 órakor.

A nemzeti cserkész nagy tábor filmen

Hétfőn lesz a debreceni bemutató

(A Hajdúföld tudósítójától) A magyar cserkészek nemzeti nagy táboráról készült háromórás méteres filmet március 21-én az Urániában mutatja be. A filmet elejétől végéig magyar cserkésztisztek készítették és pedig oly kitűnően, hogy mikor azt az 1926. évi Kanderstagban tartott cserkészvilágkongresszuson bemutatták, Lord Hampton mesteri alkotásnak mondta a filmet, Baden Powel generális, a világ főcserkésze pedig könnyezve nézte végig a film bemutatóját. A film hűen, remekül sikerült felvételekben mutatja be a nemzeti nagy tábor életét, a hatalmas cserkész-ünnepségeket, a lelkes magyar fiúk kitűnő munkájukat.

Az élvezetes kísérő műsorrall ellátott előadás 21-én, hétfőn délután 6 órakor kezdődik az Uránia mozgóban Belépődíj: a rendes mozi helyárak. Jegyeket az Apollo pénztáránál, szombaton és vasárnap pedig az Urániában lehet váltani.

Hatósági közeg elleni erőszak -- csavargó cselédlányok védeimében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kenyeres Balázs államrendőr 1925 május 8-án előállított a rendőrségre két csavargó lányt, aminek szemtanuja volt Lesch Péter debreceni iparos is. Utánna ment a rendőrségre a lányoknak és mikor ezeket le akarták utalni, mint foglalkozás-nélkülieket a fogdába, Lesch ordítottani kezdett.

„Engem utaljátok le, ha mertek!”

kiáltozta és neki támadt a rendőröknek. Azok természetesen csakhamar megfékeztek az izgága embert és megbilincseltek, miután az tovább renitenskedett.

Az ügynek folytatása lett és Lesch hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt a debreceni törvényszék is felelősségre vont, amelynek Jenev tanácsa tagnap tartotta meg a főtárgyalást. Vádlott kihallgatása alkalmával tagadásban volt, azzal védekezve, hogy annyira ittas állapotban volt a kérdéses alkalommal, hogy nem emlékszik semmire. A tanúk azonban megcáfolták Lesch védekezését, minek alapján a bíróság bűnösnek mondta ki az ellene emelt vádban és 8 napi fogházra, valamint 10 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttatásért jelentett be fellebbezést, míg az elítélt a bűnösség kimondása miatt.

Hirdessen a Hajdúföldben!

HIREK

1927 március 17. (Csütörtök.)

Prot.: Gertrud. Kath.: Patrik pk.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Tartósan derült, száraz idő erős éjjeli lehűléssel, később felmelegedés várható

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig.
Városi múzeum 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyászterápia közeli éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-u. 33.), Arany Angyal (Piac-u. 50.), Reménység (Csapó-u. 22.), Sas (Hatvan-u. 70.), Bocskay Cegléd-u. 22.), Tisza (Péterfia-u. 76.)

ESTÉLYEK ÉS HANGVERSENYEK

Március 19-én, délután 6 órakor Wallisch Oszkár tanár, egyetemi olasz lektor második előadása Fizenzeről és művészetéről a Kollégium disztermében.

Március 20-án, vasárnap u. 4 órakor a Szent Erzsébet Nőegylet közgyűlése a Kath. Otthon tanszállójában.

Március 24-én, csütörtökön este Ada Sári, a milánói Scala-színház művésznőjének hangversenye az Arany Bika disztermében.

Az ÉME választmányi ülése.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja március 18-án este 6 (hat) órakor választmányi ülést tart. Tekintettel a tárgysorozaton szereplő fontos ügyekre, feltétlen és pontos megjelenést kér az elnökség.

Klebsberg a Duce nél.

Rómából jelentik: Klebsberg Kunó gróf közoktatásügyi miniszter ma dél előtt meglátogatta Zeverin középiskolai főigazgatót, aki a minisztert több középiskolában kalauzolta. Délután a miniszter látogatást tett Musolini miniszterelnökénél, majd utána Grandy államtitkárnál.

Orgona- és gordonkahangversenyt rendez az egyház március 27-én vasárnap délután 6 órakor a Miklós utcai templomban. Szereplői Haydu István a jól ismert országos hírű gordonkaművész és Becht József miskolci zenetanár, orgonaművész.

A Baross Szövetség összejövetele. A Baross Szövetség szokásos vacsora utáni összejövetelét az Angol Királynő éttermében ma, csütörtökön este is megtartja. A következő csütörtökön (márc. 24.) a fehérteremben lesz családi összejövetel, amelyre a Szövetség tagjait vendégeikkel együtt szívesen látja az elnökség.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon márc 17-én csütörtökön délután 5-6 ig a Kollégium disztermében dr. Márton Béla gyönyörű színes vetített képei. Utána 6-7-ig Máday István előadása következik az elmebetegekkel való bánásmódról.

Postahivatal a Márton Kálmán-telepen. A Márton Kálmán-telepen működő postai ügyintéző március 16-án „Debrecen 9” elnevezéssel postahivatallá alakították át. Az új postahivatal postamesteri kezelésben teljes fel- és leadó szolgálattal és a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt fog működni. A postahivatal forgalmi körébe az Emerich, Nagy József, Bihari, Márton Kálmán, Halasi, Kaszás, Mező, Bauer, Siposs, Bősörményi Kincseshalom, Kónya, Beke, Leskó, Gerébi és Bozzai-telepeket s e telepeken levő utcákat osztotta be a posta igazgatóság.

Jön: Metropolis.

Tavaszi divatlapok megérkeztek, ugyazintén kerészeti és gazdasági szakönyvek. Kaphatók Csálly Ferenc Rt. egyetemi könyvkereskedés, Ferenc József ut 8

Petició Hegymegi városatyai mandátuma ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tervey Tamás, a Ker. Községi Párt elnöke az elmúlt napon az igazolóválasztmányhoz címezve, felebbezést adott be a február 9-én megtartott törvényhatósági választások, illetőleg Hegymegi-Kiss Pál városatyai mandátuma ellen. A felebbezésben Tervey Tamás rendkívül alapos indokok kíséretében mutatja ki, hogy Hegymegi-Kiss Pál nemcsak hogy nem szerepel az 1914-es választói név-

jegyzékben, hanem a választhatóság-hoz még azok az okvetlenül szükséges kellei sincsenek meg, melyek a törvény liberálisabb értelmezése esetén is megkívántatnak.

Ha az igazolóválasztmány nem is, — de alaposan remélni lehet —, hogy a felsorolt indokok alapján a közigazgatási bíróság megsemmisíti egy a petícióval megtámadott választást, mint a Hegymegi-Kiss P. városatyai mandátumát.

Miért maradt március idusán koszoru nélkül a Kossuth-szobor?

(A Hajdúföld tudósítójától.) A most lezajlott márciusi ünnepélyek kapcsán városzerte feltűnést keltett, hogy március idusán Debrecen városában koszoru nélkül maradt a Kossuth-szobor. Ezt a hiányt pótolták ugyan a debreceni újságírók, akik március 16-án délelőtt nemzeti szalagos koszorut helyeztek a szobor talpazatára, azonban magán a tényen ez már vajmi keveset változtatott.

Néhány év óta március 15-én mindig a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége teljesítette ezt a kegyelet feladatát és hogy ezidén a MANSz sem helyezett koszorut a szoborra, annak megvan a maga alapos oka. Erre nézve alkalmunk volt beszélgetést folytatni a MANSz elnökségének egyik tagjával, aki elmondta, hogy a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége az utóbbi években mindig impozáns ünnepség keretében helyezte el koszoruját a szobor talpazatán. Debrecen város egész lakossága emlékszik még a három év előtti rendezett hatalmas MANSz-felvonulásra és nagyszabású ünnepségre. Azóta azonban a rendőrség szigorúbban kezeli a felvonulásokat és már tavaly is csak egy kisebb hattagú küldöttség vihette el Kossuth szobrához a magyar asszonyok koszoruját.

„Ugy éreztük ott magunkat — mondotta informátorunk, — mintha nem egy hatalmas nagy nemzeti ünnepen, hanem a kietlen temetőben lennénk. Ez kevétenlített el annyira a MANSz vezetőségét, hogy

az idén, szomorú szívvel bár, de lemondott arról, hogy koszorut vigyen a szoborhoz.”

Az egész koszoru-ügyben az a legérdekesebb, hogy az esetből a liberális lapok igyekeznek nagy zajt csinálni, de ezzel szemben éppen azok maradtak el a Kossuth-szobortól, akik évek óta sütögetik a maguk kis politikai pecsenyéjét a Kossuth név nyomán gyult tüzeknél. Nem voltak ott azok, akiknek nagyon is jó volt Kossuth neve, mikor választási plakátokra, rőpcédu lákra, kisdéd politikai manőverekre és esetleg mandátumszerzésre lehetett felhasználni azt.

Hiányzott a Hegymegi-féle „Függetlenségi” párt, a Függetlenségi Kör és az a bizonyos Kossuth párt is, mely ugyilátszik csak a választások idején szokott jelentkezni. Hegymegiék részéről azt híresztelik ugyan, hogy a debreceni rendőrség nekik nem adott engedélyt felvonulásra, azonban mindez nem változtat a dolgon semmit, mert még akkor is, ha ez a hír igaz lenne, azok akik Kossuth-eszméi patentírozott hirdetőinek vallják magukat, valamilyen formában mégis csak módot találhattak volna, hogy a kegyeletüket lerójják. Mivel azonban ezt nem tették, kétségtelen bizonyosságát szolgáltatott annak, hogy nekik nem március 15-én, hanem csak akkor jut eszükbe Kossuth Lajos, mikor hatásos kereszteszközre van szükségük.

Megérkeztek! Itt vannak!

a világhírű MAUTHNER-féle

konyhakerti és virágmagvak

megérkeztek,

befutottak a közvetlenül Északnémetországból importált elsőrangú

gazdasági répamagvak,

valamint az arankamentes államilag ólomzárolt és megvizsgált

lucerna- és lóheremagvak.

Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kaphatók a

„HANGYÁBAN“.

Üzletek: Rózsa-utca, Tisza-palota. Piac- és Miklós-utca sarok. Csapó-utca 28. és a Csanak-féle K. R.-T.

— Két előadás az anyák iskoláján. A MANSz által „anyák iskolája” néven rendezett tanfolyamon ma, csütörtökön délután Jánossy Gyula dr. egyetemi tanársegéd folytatja a családi élet higiénijéről megkezdett előadását, Lukáts József piarista igazgató pedig vallás-erkölcsi előadást tart. Az előadás 5 órakor kezdődik a MANSz, Széchenyi utca 1 szám alatti helyiségében.

— A jószívű emberektől kér segítséget József kir. herceg kabai keresztényanyának edesatyja Szomoru levelet hozott a napokban hozzána a posta. Bánki Károly kabai festő, József királyi herceg egykor vitéz katonája, ma a háború súlyos rokkantja irt a Hajdúföldnek, segítséget kerve a jószívű emberektől. Mint a levelekből és a mellékelte igazolványokból kitűnik, Bánki Károly végigverekedte a háborút. József királyi herceg sajátkezűleg irt hozzá két levelet. sőt elvállalta egyik kis gyermekének keresztapaságát is. Most, mint Bánki Károly írja, felesége és három gyermeke ágybanfekvő súlyos beteg. Ő maga 3000 korona órabérért dolgozik, de ez a pénz kenyérre sem elég. Arra kéri tehát a jószívű embereket, hogy irtózatoss nyomorában jöjjenek segítségére. Adományokat elfogad és kirápalig nyugtáz a Hajdúföld kiadóhivatala.

— A Debreceni Helyi Vasut autobusz üzeménél több évi gyakorlatlall rendelkező gépkocsivezetők és szerelők alkalmazást kaphatnak. Ajánlkozók okmányaikkal a Debreceni Helyi Vasut üzletigazgatóságánál a 3. számú szobában naponta délután 4 órakor jelentkezhetnek.

— Márciusi szabadságünnep az iparostanonciskolában. A debreceni városi iparostanonciskola fiú- és leányösvendégeinek 1927 március 20-án emlékünnepélyt rendeznek, amely az 1848. év márciusi idusának emlékeztet. Az ünnepély színhelye az iskola tornaterme délután 4 (négy) órakor. Műsor a következő: 1. Himnusz (Kálcsay). Előadja az ifjúsági zenekar. 2. Nemzeti Hírekegy. Előadkozza: Jaeger Erzsébet III. B. 3. Ünnapi beszédet mond dr. Gulyás Pál tanár. 4. Lorente induló. Előadja a vegyeskar. 5. Nemzeti dal (Petőfi). Szavalja Harsányi Sándor IV. A. 6. „Triszon”. Szavalja Koröcs Rózi. 7. Irredenta dalok. Előadja Fegyvernoky Erzsébet. 8. „A tricsóni város virágok”. Előadja Ricz Albert IV. L. 9. „Panaszkodnak a magyarok”. Előadja Gyula diák. Előadja: Koröcs Rózi, Pákos Erzsébet, Tóth Pirokka, Varga Irén. 10. Magyar táncszóló: A) Varga Irén, Farkas Erzsébet, B) Fegyvernoky Erzsébet, Sinkó Anna. 11. „A cionka honvéd”. Színmű 3 felvonásban (N. Szombath E) Szereplők: Baló Rózi, Tarr Béla, Boldizsár Irma, Fialkovic Irma, Koröcs Irén, Győrfői István, Boldizsár László. Harsányi Sándor. 12. „Magyar vagyok”. (Petőfi) Szavalja Pákos Erzsébet. 13. „Élet vagy halál”. (Petőfi) Szavalja Harsányi Sándor IV. A. 14. „Élet vagy halál”. (Petőfi) Előadja az ifjúsági zenekar. 15. Szózat (Vörösmarty) Előadja az ifjúsági zenekar. 16. Nemzeti Hírekegy. Előadkozza: Harsányi Sándor IV. A. 17. Hunyadi induló. Előadja az ifjúsági zenekar. Az ifjúság megjelenése díjmentes, a közönség számára fenntartott ülőhelyek ára 1 pengő.

— A háziasszony gondja. Most a tavasz küszöbén a háziasszonynak legtöbb a gondja. Friss főzelék és gyümölcs még nincs, a télre eltelt pedig elfogyott. A Meinel cég gondoskodik arról, hogy a háziasszony gondjain könnyítsen. Vásárolja Meinel főzelékeit dobozban, ezek lehetővé teszik, hogy mindig friss és finom főzelék kerüljön az asztalra. Meinel befőtjei és gyümölcszei minőségben páratlanok és a családban nélkülözhetetlenek. Meinel Gyula Rt. Debrecen, Ferenc József ut 59. sz.

— Pallas lexikon 18 kötetben félbörkötés, és Szilágyi: Magyar nemzet története 10 kötet félbörkötés eladó. Megtekinthető Antalfy könyvkereskedésben. Telefon 612.

— Tűkörgyártás kirakatok, tükrözése, autók csiszolt üvegezése S. Kovács, Sziv-u. ca 5-15. Telefon: 3-56.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát Váry János fogműtermében Darabos-u. 18. Kollégium mögött

Nyolc ügyvédet és könyvszakértőt tartóztattak le Nagy-Grósz István megvesztegetéséért

Jelentkezett a rendőrségen a közvetítő Sellő-Spitzer is. — Szigorú megtorlást ígér az igazságügyminiszter

A napiesemények homlokterében ma Nagy István törvényszéki bíró visszaéléseinek szomorú szenzációja áll, s a magyar közvélemény mély megdöbbenéssel tárgyalja ennek a magáról megfélemezett embernek az üzemeltetését, amelyek példátlanul állanak a puritánságáról, erkölcsi intaktátságáról világszerte ismert és elismert bírói testületünk történetében.

A magyar közállapotoknak a forradalmak és Trianon okozta szörnyű hanyatlásában a magyar bírói heroi kus önfeláldozással őrizte meg magas hazafias és erkölcsi szempontjainak teljes tisztaságát s ez a bírói testület könyörtelenül lökte ki sorai közül azt az egyént, aki letartozott arról a keskeny, de egyedül igaz utról, amelyet minden megpróbáltatáson keresztül tántoríthatatlanul jár a független magyar bíróság.

A szégyenletes bűntény csupán egyéni vétké Nagy Istvánnak, s nem érdektelen rámutatni az üzemeltetését egy *Sellő Spitzer* nevű ügyvédjelölt közvetítésével elkövető bírónak múltjára, amely sok mindent megmagyaráz.

Mikor Nagyból előbukkan a Grósz

Nagy István dr. tegnap esti letartoztatásával egy fényesnek induló karrier torkolt a rendőrségi cellába. A ma harminckilenc esztendőes bíró tizenhét éve áll a bíróság szolgálatában. Abban az időben, amikor a bírói pályára lépett, életcélul tűzte maga elé, hogy minél magasabb pozícióra vívjon ki magának Karrierje megalapozását azzal kezdte, hogy **elhagyta eredeti Grósz nevét és felekezését.**

Az egyetemét elvégzett fiatal *Grosz István* dr. már mint *Nagy István* került a bírói statusba s ugyanekkor *ki is keresztelkedett.* Fajával azonban szakítani, — mint látható, — még sem tudott.

Maga elé tűzött célját szívós előretöréssel lassan-lassan sikerült is valóra váltani. Néhány évvel ezelőtt a kényszerű gazdasági ügyek bírójává lett s mint ilyen nagy hatalomra tett szert. Sokmilliárdos vagyonfelügyelői ügyekben döntött egy szával az igazságügyminiszteri rendeletről is függetlenül.

A hadviselt ügyvédek jelentették fel Nagy-Grósz Istvánt

A nagyszabású vesztegetési botrány kiindulópontja tulajdonképpen az a negyven gépirásos oldalra terjedő beadvány, amelyet a Hadviselt Ügyvédek Országos Szövetségének tagjai *Pesthy Pál* igazságügyminiszterhez adtak be.

A beadványt vitéz *Botond Béla* ügyvéd írta alá, aki a harctéren mindkét lábára megrokkant és személyes felelősséget vállalt aláírásával a beadványban foglalt konkrét panaszokért és adatokért.

A vesztegetési ügy és a feljelentés előzményeiről *Mészöly Imre* dr. ügyvéd, a Hadviselt Ügyvédek Országos Szövetségének ügyvezető igazgatója ezeket mondta:

— A hadviselt ügyvédek gondnoki és vagyonfelügyelői kinevezése ügyében *Tomcsányi Vilmos Pál* volt igazságügyminiszter 1922-ben adta ki rendeletét, amelyben arról intézkedik, hogy a vagyonfelügyelői kinevezéseknél elsősorban

azokat az ügyvédek kell előnyben részesíteni, akik frontszolgálatot teljesítettek, vagyoni támogatásra szorulnak és feddhetetlen előéletűek.

— Az évek során a hadviselt ügyvédek elkeseredéssel tapasztalták, hogy a miniszteri rendelkezést nem tartják be, mert míg száz és száz kiváló képzettségű ügyvéd nem jut vagyonfelügyelői kinevezéshez, addig olyan ügyvédek, akik sohasem voltak a háborúban, vagy pedig nagyjövendelmű irodájuk van, azonkívül különböző pénzintézetek jogtanácsosai, jutnak továbbra is vagyonfelügyelői állásokhoz. Ezek között

átadt olyan is, mint *Márk István* ügyvéd, aki büntetett előéletű.

— 1926 áprilisában azután újabb beadványt intéztünk *Pesthy Pál* igazságügyminiszterhez, aki erre újabb rendeletet adott ki, amelyben felhívta a bíróságot arra, hogy a régi rendelet intenciója értelmében járjon el. Ekkor terelődött a figyelem *Nagy Istvánra*, mert azt tapasztalták a mellőzött ügyvédek, hogy a nagyértékű, 10–20 milliárdos kényszerű gazdasági ügyekben, amelyeknél

öt száz hat százmillió **vagyonfelügyelői díjat** állapított meg rendszerint a megtévedt bíró, *újabb csak bizonyos ügyvédek jutnak vagyonfelügyelői álláshoz.*

— A vádak először csak szóbeszéd, suttogás formájában jelentek meg, majd a százszázalékos rokkant, vitéz *Botond* ügyvéd hosszas magányos nyomozás útján részletes adatokat gyűjtött össze, amelyeket beadvány formájában az igazságügyminiszterhez juttatott el.

— Kartársunkat, aki ilyenképen az egész ügy megindítója lett, a közérdek, az igazságszeretet és elsősorban a bírói tekintély megóvása vezette, mert *mindnyájan értékeltük azt a mártírmunkát, amelyet a magyar bírói kar tagjai végeznek.*

Letartóztatták a közvetítő Sellő-Spitzer Vilmost

Ma délelőtt az egyik körúti kávéházban megjelent *Sellő-Spitzer Vilmos* és ott egyik ismerősét, az egyik délutáni napiap munkatársát kereste, akinek írásban átadta részletes védekezését. Majd dében 12 órakor jelentkezett a rendőrségen, ahol azonnal megkezdtek kihallgatást.

Ma délután félhárom órakor az a rendőrtisztviselő, aki *Sellő-Spitzer V. István* dr. ügyvédjelöltet reggel óta kihallgatta, referált az ügyről *Bartha Gyula* rendőrtanácsosnak. Részint *Sellő* bement, másrészt pedig a különböző terhelő tanúk vallomása alapján *Sellő* aktív

megvesztegetés büntette miatt

előzetes letartóztatásba helyezték.

A rendőrség megállapítása szerint *Sellő* az a gyanú terheli, hogy ő volt az, aki *Nagy István* bírónak még 1923-ban, amikor *Nagy István* a *Sellő* és *Donáth* bankházzal kapcsolatban állott, olyasféle ajánlatokat tett, amelyek később *Nagy István* végzetes lépésére rábirták. Mászóval *Sellő V. István* volt az, aki rá birta *Nagy Istvánt*, hogy megvesztegethető legyen.

Nyolc egyént őrizetbe vettek megvesztegetéséért

Az éjszaka folyamán a főkapitány ság négy embert vett őrizetbe a lefolytatott kihallgatás alapján. Ez a négy ember *Gazda György* és *Szántó Béla* könyvszakértők, valamint *Márk Sándor* és *Márk István* ügyvédek.

A könyvszakértőket azért vették őrizetbe, mert bár a rendőrség megállapítása szerint kétségtelen, hogy egyes kényszerű gazdasági ügyekben könyvszakértők bizonyos feltűnő nagy összegeket vettek fel munkadíjjal, *nem könyvelték ezeket el.* Ennek az eltitkolásnak természetes oka az, hogy az összeg nem is folyt be hozzájuk teljes egészében, hanem annak egy részét, a megállapítás szerint

50 százalékot *Nagy István* dr. vett fel.

Az őrizetesek száma a ma déli előtti eljárások során újabb négygyel szaporodott. Ez a négy ember: *Bagyó István* dr., *Keltzár Jenő* dr., *Szilárd Imre* dr. és *Vajda Ernő* dr. Ezekről az ügyvédekkel kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a részükre kiutalt

vagyonfelügyelői munkadíjából részt adtak *Nagy-Grósznak*, tehát a megvesztegetés büntetettét követték el.

Nagy István jegyzőjét is előállították

Ma este 10 órakor *Sándor László* ügyvéd előterjesztésére rendőri aszisztencia mellett néhány percig beszélgetett *Nagy István* a feleségével. A találkozás után *Sándor László* a letartóztatás ellen előterjesztéssel él, mert ki akarja mutatni, hogy *Nagy István* vagyonát legitim uton szerezte, ugyanis felesége örökös és szerencsés tőzsdei spekuláció révén is megszokozta vagyonát. Rendőri körökben nem hiszik, hogy az előterjesztés eredményes járna. Hir szerint holnap délelőtt már

átkísérik *Nagy Istvánt* a *Markóutcai ügyészség* fogházába.

Ma este előállították a rendőrségre dr. *Hódy Györgyöt* is, aki *Nagy István* mellett jegyző volt. A tanu-vallomások szerint *Hódy* tudott *Nagy István* üzemleiről, sőt részes is volt azokban.

Az igazságügyminiszter kiméletlenül megtorlást ígér

A szomorú szenzációra vergődött ügyben *Pesthy Pál* igazságügyminiszter a következőket jelentette ki:

— *Nagy Istvánnal* szemben — mondotta a miniszter — a törvény teljes szigorával járunk el. Lefolytatjuk az eljárást úgy, amint azt a törvény előírja, minden egyéb tekintet mellőzésevel, tisztán az igazság kiderítése érdekében és amennyiben valónak bizonyulnak az eljárás során az eddig felmerült vádak, gondoskodni fogunk arról, hogy méltó büntetését elvegye. El vagyok határozva arra, hogy

az ilyen gyomot a legradikálisabb kézzel irtom ki a bírói karból,

mert a bírói erkölcs, bírói tisztesség megvédése legradikálisabb kincse a magyar közéletnek és ennek szepítőlen megőrzésén állandóan örködünk kell

Ítélet Kmetty Károly bűnpörében

Budapest, március 16. Dvorcsák Lajos őrnagy hadbíró ma hirdetett ítéletet a *Kmetty* ügyben. Életbiztonság elleni vétség, függetlenség súlyos testi sértés, zsarolás és közbiztonság ellen elkövetett vétségben mondotta ki bűnösnek *Kmetty Károlyt* és ezért

két évi és hat hónapi,

havonként kétszer kemény fekhelyrel és bőjtöl súlyosított börtönnel ítélt. Ebből kiöltöttnek vett két évet és két hónapot.

Megindulnak a HÉV. városi autóbusszai

(A *Hajdúföld* tud 'sit' 'it' l.) Jelen tette már a *Hajdúföld*, hogy a debreceni Helyi Érdektű Vasút igazgatósága a közeli kerületekbe autóbusszajáratot vezet. Az új személyszállító gépkocsik a napokban megérkeztek s az egyes vonalak műtanrendőri bejárása már megkezdődött.

Legelőször a *Nyilas-telepi járat* indul meg.

s mint értesülünk a jövő hét végéig a többi viszonylatok kocsijai is megkezdik a forgalom lebonyolítását.

Az erkölcsrendelet végrehajtása Debrecenben

Eddigi eredmény 13 káromkodás és egy aszfaltbetyárság

(A *Hajdúföld* tud 'sit' 'it' l.) Az erkölcsvédelmi rendelet életbeléptetésének napjától Debrecenben mindössze tizenhárom feljelentést tettek olyanok ellen, akiket botrányos káromkodáson értek rajta. Ezek közül is csak tíz tartozik szorosan a rendőrbíró elé, míg háromnak a járásbíró-ságon lesz folytatása, mert itt nem csupán káromkodásról volt szó, hanem verekedésről és súlyos testi sértésről, maga a káromkodás csak mint mellék epizód szerepel.

Az aszfaltbetyárkodásra vonatkozólag is történt egy feljelentés, ugyanis a rendőr — figyelmeztetésre — felírt egy embert, aki két hölgyet molesztált. A hölgyek neveit azonban homály fedi s így az ügyből nem lesz semmi, lehetséges, hogy meg sem történt az eset s csak bosszu műve volt a feljelentés.

Bihar vármegye Geszt község határában
565 kat. hold legelő
istálló használatlall a folyó évi legeltetési idényre
kiadó.

Közelebbi felvilágosítást ad:
a Nagyvárad iat. szert. Káptalani uradalom Jóság-
igazgatósága Csirkópuszta, u p. Kótpuszta.
Távirda és telefon: Csökmő 2.

— **Rádió műsor.** Csütörtök D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek, közgazdaság. 11: Zongorahangverseny. 1: Időjárás- és víz-állásjelentés. 4: Gergely István előadása: Ültessünk gyümölcsfákat. 5: Időjárás. Utána: Soós Aladár dr egyetemi magántanár előadása: A diétás konyha a magánháztartásban. 5.25: Cigányzene. 6.30: Ke-mechey László „Mussolini” című művé-ből részleteket olvas fel. 7: Tarján Ferenc dr tanár előadása: Emlékezés Puskás Tivadra, a Telefonhírművelő felalálójára. 7.30: A Magyar Rádió Ujság felolvasása. 8: Ügétverseny-eredmények. 8.15: A Kerntler-trió hangversenye. Közreműköd-nek: Kerntler Jenő dr (zongora), Szántó Jenő (hegedű), Scholtz Károly (gordonka). Utána: Friss hírek. 10: Magyar Imre ci-gányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD. Bécs (517.2 és 577) D. e. 11 és d. u. 4.15: Zene. 7.30: Angol lecke. 9.05: Francia és orosz est. Berlin (484 és 566) D. u. 5: Zene. 9.30: Schumann- és Brahms-dalok. 10.30: Jazzband Boroszló (322.6) D. u. 4.30: Zene. 8.15: Harmó-nium-hangverseny. 10.15: Jazzband Majna-Frankfurt (428.6) D. u. 9.15: Szerzői est Zene és dalok. 12.30: Jazz-band, Prága (348.9) D. u. 4.30 Táncczene. 8: Szólóista est. Róma (449) D. u. 5.15: Jazzband. 8.45: Szimfonikus hangverseny. London (361.4) D. u. 7 Kamarazene. 9: Filhar-mónikus hangverseny.

— **Elítélték egy gazdálkodót, mert szekerével elgázolt egy kis fiút.** Kovács Sándor debreceni gaz-dálkodó 1925 szeptember 25-én két-olvas szekerével a tanyájára igyeke-zett. A létei uton haladva annyira az ut szélén hajtott, hogy a gyalog-járón menő Kovács Ferenc 10 éves kis gyermekét lova elütötte. A szek-ér szerencsére nem ment keresztül a kis fiun, de az elütéstől súlyos sérüléseket szenvedett. Kovács ellen gondatlanságból okozott súlyos testi-sértés vétsége miatt eljárás indult és a debreceni törvényszék Jeney-taná-csa a tegnapi megtartott főtárgyaláson vonta felelősségre. A bizonyítási el-járás befejezése után a bíróság bü-nösnek mondta ki Kovácsot az ellene emelt vádban, amiért is jogerős íté-lettel 60 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Jön: Metropolis.**

— **Megisméltik a Jótékony Nőegylet műkedvelő előadását.** Engedve a több oldalról megnyil-vánult óhajnak, március 22 dikén kedden délután fél 4 órai kezdettel megisméltik a Jótékony Nőegylet nagy feltűnést keltő remek előadá-sát a mostani leszállított színházi árak mellett. Jegyek mint a multkor Molnár Ferenc utóda, Balogh és Riskó divatüzletében Városház alatt kaphatók.

— **Közgazdasági előadás orozat a kereskedelmi és iparkamarában.** A ke-reskedelmi és iparkamara elnöksége régeb-ben elhatározta azt, hogy közgazdasági életünk vezetőembereinek bevonásával a kereskedelmi és iparkamarában előadás-sorozatot rendez. Az első előadó Tolnay Kornél az Országos Iparegyesület elnöke, a Máv. volt elnökgazdátja lesz, aki folyó hó 19-én szombaton d. u. fél 7. órakor tartja meg előadását a kereskedelmi és iparkamara közgyűlési termében „Munkás-védelem, energia gazdálkodás” címén.

— **A gazdasági felügyelőség végzi ezután a mezőgazdasági munkaközvetítést.** A mezőgazda-sági munkaközvetítést a földmivelés-ügyi minisztérium Debrecen város munkaközvetítőhivatala hatásköréből kikapcsolta és annak vezetésével a Hajdu vármegyei és Debrecen városi gazdasági felügyelőséget bízta meg. A mezőgazdasági munkaközvetítő iroda Szappanos-utca 25. sz. alatt műkö-dését március 18 án kezd meg. Hi-vatalos órák hétköznaponként d. e. 8-12 óráig. A mezőgazdasági mun-kát kereső gazdákat, valamint mező-gazdasági munkát kereső és munkás-igazolvánnyal, cselédkönyvvel, kertész könyvvel stb. bíró mezőgazdasági mun-kások a munkaközvetítő irodában a hivatalos órák alatt személyesen jelent-kezhetnek. A munkaközvetítés telje-sen díj-mentes.

Halmay Tibort óvadéksikkasztás miatt őrizetbe vették

A népszerű táncoskomikus detektívek őrzete alatt lépett fel szerdán este a Király Színházban

Budapest, március 16. Halmay Tibor, a Király Színház művésze annakidején bérbe vette a Casino de Paris helyiségeit. A művész rövid idő alatt 200 milliót fizetett rá a vállalkozásra és így rövidesen a mulató kénytelen volt kapuit bezárni. A mulató főpincérei, akiknek óva-dékát a művész forgatókönyvnek hasz-nálta fel, óvadéksikkasztás miatt fel-jelentették. Miután Halmay Tibor máig sem tudta rendezni a pincé-rekkel szemben fennálló 160 millió korona adósságát, a rendőrségen

őrizetbe vették. Mivel a Király Szin-háznak Halmay jelenlétére feltétlenül szüksége van, megengedték neki, hogy este 7 órakor két detektív kísé-retében átmenet játszi a színházba, ahonnan előadás végeztével vissza-kísérik a rendőrségre.

Egyébként akció indult meg a Király Színház igazgatósága és az Országos Színész Szövetség kebelé-ben, hogy Halmay ügyeit rendezzék s így a jövővi színészt szorongatott helyzetéből, amelybe önhibáján kívül jutott, kimentsék.

Februárban Hajdumegye területén rendkívül nagy volt a halálozások száma

(A Hajdúföld tudósítójától) Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága március 14-én tartotta havi ülését, melyen a szakjelentéseket ismer-tették. Először Lánzy Gyula pénz-ügyigazgató számolt be a február havi adózásról. A vármegye terü-letén állatforgalmiadó címén 13.943 pengő, általános forgalmiadó 27.990, fényüzésiadó 2610 és illeték címén 73.378 pengő folyt be.

Puskás Kálmán műszaki főtaná-csos az utépitések folyamatáról számolt be, majd

dr Görgey Márton

vármegyei tisztifőorvos olvasta fel jelentését február hó közegészség-ügyi állapotairól. A vármegyei né-pesedés februárban hanyatlást mut-atott. Bár a születések száma megnövekedett,

a halálozási szám megdöb-bentően magas volt.

Született 555 gyermek, meghaltak 454-en. Februárban az uralkodó betegségek a légzőszervi bántalmak voltak, az influenza azonban már szünetfélben van. Volt 11 toroklob, 12 kanyaró, 18 vörheny, 208 in-fluenza és 24 hörghurut.

A főorvosi jelentés tudomásul-vétele után Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelő referált a mezőgazdaság viszonyairól.

Az őszi gabonavetések kielé-gítően teleltek.

A földreform-törvény megvaló-sítása februárban Tiszacsegén folyt-le. A bizottsági ülés Czeloth Jenő állategészségügyi felügyelő jelenté-sével ért véget.

— **Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emész-tésnél, anyagcserezavaroknál, csalán-kiütésnél és bőrvizketlésnél a termé-szetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorója meg-állapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fű-szerüzletekben.**

— **Grósz Ábrahám nem szá-molt el a bizományba adott árukkal.** Grósz Ábrahám vidéki ke-reskedő ellen Altman Herman Hat-van-utca 56 szám alatt lakó keres-kedő feljelentést tett a rendőrségen, mert a bizományba átadott árukkal nem számolt el. A megindult nyo-mozás során kihallgatták Grósz-t, aki azzal védekezett, hogy amikor az árukat bizományba átvette, jóval drágábbak voltak, mint most s így még az az összeg sem jött be, amennyivel neki elkeltett volna szá-molni. Igéretet tett azonban arra, hogy a hiányzó összeggel rövidesen el fog számolni, ez esetben megszü-nik ellene az eljárás.

— **Megjelent a parlamenti almanach** Megjelent a Sura-főic országgyűlési almanach első kötet, amely alapos ismereteket nyújt az új képviselőházról. Az izlésesen kiállított köte-tet Friszberger Gyula, a MTI politikai cso-porjának vezetője szerkesztette, aki nagy gon-dal fordított a könyv anyagának összeállítására. A választójog és választókorületek rövid is-mertetője és a képviselők életjárásának kívül közli a képviselők lakás- és telefoncímét, a Ház tiszt karának és bizot ségának névjegyzé-let, a választások fontosabb statisztikai ada-tait, valamint a történelmi részben, egyébként érdekes adatok mellett, a két nemzetgyűlés-törvényalkotó munkásságának, végül az inter-parlamenti viszonyoknak vázlatos történetét. A politika iránt érdeklődők számára jól üz-hetően kész könyvet néhány szines grafikon egészíti ki. A kötet bolti ára 4 pengő. Meg-rendelhető minden könyvtárakban és a főbizományos Csáthy Ferenc egyetemi könyv-kereskedésében I. Krisztina-kör: 133.

— **Jön: Metropolis.**

— **Tavaszi női kalap uj-donságok legszebb válaszá-tékban a Kalapüzemben, Piac-utca 9.**

— **Felhívás az oktatókhoz és a le-ventékhez!** Tisztviselő és kereskedősegéd csoportok (ugy a keddi, illetve csütörtöki, mint a pénteki és vasárnapiak) f. hó 19-én este 6 órára a DTE csarnokában Péterfia 76. sz. alatt jelenjenek meg a tavaszi ki-képzési beosztásra. Minden oktató és leventeköteles ifjú f. hó 14-től kezdve azon a napon d. u. 3-kor jelenjen meg a nagy-erdei gyakorlótéren, amely napon a nyár folyamán járt. A vasárnapi csoportok f. hó 20-án d. e. 10 órakor szintén a nagyerdei gyakorlótéren régi oktatóikkal. Az I. és II. sz. gazd. rom. isk. leventéifjai az őszi be-osztás szerint a gyak. terükön rendszeren jelenjenek meg. Vezetőség.

— **Magyar lányok hozománya.** T. Kálmánchelyi Irén ezakécskőnye Kapható a Hajdúföld könyvostályában.

Tavaszi ujdonságok láthatók szenzációs olcsó árakkal

a „Hajdusági” férfi- és gyermekruhaáruház kirakatában. Piac-utca 67. Fröhner-szálló-épület.

Mein KÁVÉ

II. keverék igen intenzív ízű keverék tejes kávénak 1/4 kg P 235

DEBRECEN,

Ferenc József ut 59 : 2

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök délután: Obsitos (Ifjúsági előadás).
Csütörtök este: Sulamith. (D. bérlet).
Péntek este 9 órákor: Vigyázat, női szabás. (Bérlésűnnet). Csak felöltöttek.
Szombat este 9 órákor: Vigyázat, női szabás. (Bérlésűnnet).

Mozgósínházak közleményei:

Apollo

Csütörtök:

Csak felöltöttek! Hazudnak a lángok, társadalmi dráma 8 felvonásban, a főszerepben Henny Porten, ki legjobb alakításának egyikét adja. Erősen izgalgó dráma, amelyben kitűnő rendezői ötletek vannak és így A kis Robinson és Nászutasokkal egy teljesen érdekes műsort nyújtanak.

Vigszínház

Lubitsch Ernő rendezése mindég esemény a filmzés terén. Így Ez Paris (A tiltott gyümölcs) is. Párisnak ezerszínű pompája, fénye van feltüntetve ezen az igazán gyönyörű filmen, amelyen a főszerepeket Monte Blue és Patsy Ruth Miller játsszák tökéletes alakításban. Kísérők: Hildesheim, Pathé Híradó, Táncoló London és Repülő szőnyeg, ez utolsó majom burleszk.

Jönnék: Hárem szüze és Napsugár kisasszony, Vörös egér és Az üldözőitek.

TESTEDZÉS

A DKASE ma kétkapus tréninget, este fél 8 órákor pedig a Royalban szakosztályi ülést tart.

Az ILSz vezetősége felkéri az ILSz-intézőket, hogy igen fontos ügyben csütörtökön este fél 8 órákor a kerület helyiségében jelenjenek meg.

Bíróküldés. A bíróküldő bizottság a vasárnapi mérkőzésekre a következő bírókat küldte ki: DEAC-DTE délelőtt 10 óra DEAC-pálya Nagy Dániel, határbírók Zöld István, Ráduly Endre. DKASE-NyKISE vasutas pálya fél 2 óra Szántó Zoltán, határbírók dr. Rentz Antal, Szent-Királyi László. NyTVE KSE Balla Zoltán. KIKSE-BUSE Cs Nagy Béla. Bocskay-BAK FC határbírók Görgey József, Pányi Jenő.

Sodronygyár

sodronykerítés, stukaturnád gyári beszerzési forrása

Neubauer János
DEBRECEN,
Kétfalomb-utca 4. szám.

Gazdasági vetőmagvak,
mint lucernamag, lóheremag, cukorrépa, takarmányrépa, búkkönyvmag kapható
Deutsch Albert és Fia
magkereskedésben.

Figyelem!

Ha nincsen jó kenyere,
siessen Reszler pékhe'
kevés pénzért sok kenyér
kapható Reszler pékhnél.

Bethlen-utca 76. péküzlet.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.75

Budapest 90.75, Berlin 123.35, Newyork 519.75, London 252.50, Páris 20.38.5, Milánó 23.50, Prága 15.38, Belgrád 9.13.5, Szófia 3.75, Bukarest 3.12, Varsó 58.07, Bécs 73.15, Hollandia 208, Brüsszel 72.30.

Hivatalos devizaárfolyamok

Angol font 27.75-27.91, belga 79.45-79.75, cseh korona 16.92-17, dán korona 152.35-153, dinár 10.04-10.09, dollár 569.90-573, francia frank 22.50-22.80, hollandi forint 228.80-229.80, lengyel zloty 63.25-64.75, lei 3.34-3.44, leva 4.10-4.16, lira 25.70-26.15, német máika 135.70-136.20, osztrák schilling 80.75-80.85, norvég korona 149.65-150.30, svájci frank 110.10-110.50, svéd korona 153.05-153.70.

Gabonatózsde

A készárúpiacra a tiszavidéki búzát 34.60-35, az egyéb szárazmázas búzát 33.60-34.40 pengővel jegyezték. A rozs ára 27.40-27.70 pengő között mozgott.

A liszt- és élelmiszerpiacra a malmok érvényben hagyták az 57.40 pengős duplanullás lisztalapon szárazított árúkat.

A terménycikkek piacán a forgalom megcsappant. A tejszirt 20.40-20.60, a zabot nélegesen 22-22.60 pengővel jegyzik.

Nyilttér

Tavasza

az összes előkelő fővárosi divatszini festését és alkalmi női és férfi ruhák vegytisztítását készítem mérsekelt árak mellett.

Bíró

Pestő és tisztító műintézet (Bikaudvar és Péterfia-u. 30.)
Aranyéremmel kitüntetve, 1926

Debrecen

E rovatban közöltétekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Az olcsó árusítás megkezdődött!!!

Eladásra kerülnek finom sötétkék, fekete és színes divatkelmék, gyapju delinek, selyem puplinok, selymek, vásznak, zephirek.

Rendkívül olcsó leszállított árban.

	Pengő
Kelengye sifon	85
Marocén mosó	96
120 széles gyapju krepp	160
Japán selyem	450
Kék festő	1-
Damaszt abrosz	4-

Béke-áruház

Szent Anna 5. sz.

A tavaszra

ruhát már most küldje tisztítás és javításra

SÉLLYEY JÓZSEF

kelmefestő és vegytisztítóhoz
PÉTERFIA 42.

Kivonat a tavaszi árákból:
öltönytisztítás 7 pengő
felöltőtisztítás 5 " "
női kosztüm 6 " "
női alj 3 " "
Szolid, pontos kiszolgálás.
Alapítva 1898-ban.

Megérkeztek

Unghváry József
ceglédi kertészetiéből a

gyümölcsfák

Vásárolhatók helyben:

BETHLEN-UTCA 5. SZ.

Legszebb kivitelben FEST, TISZTIT, MOS PLISSIROZ, GOUVLIROZ PALOTAY

Üzletek: Kálvintér 5., Bathyány-utca 26., Hunyadi-utca 15.
Üzemtelep: Honvéd utca 9/j.

APROHIRDETÉSEK

LAKÁS

KÉTSZOBÁS lakás, mely egy utcai és egy udvari szobából, konyha és mellékhelyiségekből áll, kiadó. Csokonai-utca 44. 506

KIADÓ világszó üzlethelyiség. Alkalmos irodának, varrodának, műhelynek, lakásnak. Bethlen-u. 27. 213

KÉT SZOBA butorozva kiadó, Szent Anna 5. Felvilágosítást ad ügyvédi iroda, Bathyány utca 14. 218

BUTOROZOTT szoba kiadó, Péterfia u. 60. sz. 518

KIADÓ május 1-re nagyon szép modern négyszobás lakás, mellékhelyiségekkel ellátva, a központhoz közel. Cim a kiadóban. 519

BUTOROZOTT szoba kiadó. Miklós utca 41. sz. 521

Átadó lakások:

Szent Anna utcán 3 parkettes szoba. Meszena utcán 2 szoba mellékhelyiségekkel, olcsó lelépési díjért.
HOCK lakásiroda, Szent Anna negy. 163

AJÁNLAT

KIRÁLY KÁVEI mégis a legjobbak! aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható. Dégenfeld-ér 11. sz. 157

Levente-, deák- és mindenemű egyen- és sportcipők készítője
KOTRÁS LASZLÓ
Hunyadi-utca 14
Egyenruházati cikkek raktára.

LEGELO 130 kat. hold Biharban berbeadó. Értekezhetni Bethlen-utca 45. szám alatt. 514

IRODA takarítást elvállalok. Iklódi Sandorné, Nyulási barakt, Böszörményi ut. 517

INTELLIGENS varrni tudó lány gyermek mellé, vagy háziasszony támaszául ajánlok. 1 ére vidékre is. Leveleket a kiadóba „Komoly” jellegére kérek. 516

KÖZÉPKORU intelligens nő, perfect németül beszél, ajánlok. 14 éves leányával uticalád háztartás-vezetésére, az összes háztartási teendőkben gyakorlott, április 1-ére. Cim: Simonyi ut. 8.

RAKTÁRNAK, lerekatnak, vagy autógarázsnak beépítésre telket adok állománál Telefon 15-18 525

Borseprót, hibásbort

vásárol bármilyen mennyiségben Debrecen sz. kir. város központi szeszfordéje Külsővásártér 19/b. Telefon. 214.

Nagyobb mennyiségűnél saját fogantunkat küldjük a beszállításra.

SZIREK ANDRÁS

uril és egyenruhásabó

divatos angol szövetek és egyenruházati felszerelések raktára.

D. B. R. E. C. N.,

Szent Anna-u. 1. Telefon: 509

KERESLET

KIS családhoz bejáró kerestetik félnapra. Szegő-utca 14. 512

VARRÓNÓ napi négy pengőért házakhoz varrni ajánlok. Vidékre is elmegy. Cimet a Hajdúföld kiadóhivatalába „Perfekt” jellegére kérek. 514

20 SZEKER marhatrággyát veszek. Széchenyi-utca 42. 514

ELVESZETT egy női aranycigaretta-táca, becsületes megtaláló illő jutalomban részesül. Cim a kiadóban. 522

ELADÁS

Frakk, szmoking és zsakett

kölcsönzőintézet

Végh, Vár-utca 2.

ANTIKTUKOR, konzultukör, komótföldieperpalánta eladó. Szent Anna-utca 34. 488

FAJTISZTA plimuth kakasok és tyukok kaphatók Piac utca 59. szám alatt a házmesternél. 501

ELADÓ 5 db új ablak 150 cm. széles a Szoboszlói vámháznál 493

ÓBOR saját terméssé, tisztán kezelt, hordótelekben eladó. Miklós utca 21. 503

SOKSZOROSÍTÓGÉP, Stencilpapir, sokszorosítófesték, Wertheim vaskazetta, ásványgyűjtemény eladó. Fűvészker-utca 14., emelet. 510

BUTOROK tiszták eladók: bőrszék, töltött székek, fotélek, rokokó íróasztal, képek, cseledégy, fürdő-ádk ömlegetéssel, előszobai fal-fogas. Fűvészker-utca 14., emelet. 511

KURUC-UTCA 110, vagy Liliom-utca 2. sz. ház eladó, mely áll 3 szoba, előszoba, konyha, kamara és egyéb mellékhelyiségekből. 200 □-öl szép gyümölcsös. Az udvarban jövözü kut, galambduc, 25 pár galambnak és több család méh. Értekezhetni ugyanott. 209

ELADÓ 720-as cséplőszekrény 2 millió koronáért és 8 as cséplőszekrényhez való összes ráfok. Készen-utca 16. szám. 520

TAKARMÁNYREPAMAG 80 fillér kilója Vetőgép és talajjómórtó eladó. Király utca 9. 523